

Alberti: Jeg skal gjerne meddele det ærede Thing den samme Oplysning, som jeg i Udvalget har givet den sidste ærede Taler, men som han ikke synes at have benyttet. Det Cirkulære, hvortil den ærede Taler sigter, kan enhver læse i „Fædrelandet“ for den 13de Juni 1866. Det er nu 13 Aar gammelt, og det maa jo være en Glæde for mig, at Godsforvalterne saaledes ere opmærksomme paa mig, at de efterlignede mig efter 13 Aars Forløb, og at den ærede Taler finder i min Gjæring den bedste Undskyldning for det, han ellers ikke kan forsvare. Men alvorlig talt er den Ting lidt anderledes; thi jeg har ikke forlangt, at Nogen skulde give Forskrivning for at stemme paa en bestemt Mand. Ei heller har jeg forlangt, at Nogen skulde tilskrive mig et Svar om, hvem de vilde stemme paa, selvfølgelig heller ikke, at dette Svar skulde komme inden en vis Tid; men dette Basnæs-Cirkulære gik ud paa at forlange en Erklæring af bestemte Personer om at ville stemme paa en bestemt Kandidat og at faae Svar paa den Sag til en bestemt Dag. Der er ikke Sammenligningsgrunde eller Sammenligningsgrader tilstede mellem disse to Cirkulærer.

Taug: Jeg vil blot i en ren Almindelighed udtale, at hvilket Resultat man end var kommen til — nu er man jo kommen til det Resultat, at man mener at burde godkjende Valget —, saa mener jeg dog, at saa Meget er fremgaaet baade af, hvad vi hørte forrige Gang, og af, hvad vi have hørt denne Gang, at her er lagt et Tryk over mod dem, der sidde i smaa Kaar. Det er jo Noget, der forbydes paa det Bestemteste i vore Love, at det maa ikke ske, og dersom man tager en Mand ved Haanden eller driver ham med Kjæppen til Valget, saa siges Alle, at det er uretfærdigt; men man kan lægge et aandeligt Tryk paa en Mand, der har en meget stærkere Vægt end det ydre Tryk, og jeg siger, at der er mange Husmænd, som, dersom man gav dem Valget og sagde: Vil Du have Fem af en Kjøp og have Valgfrihed, eller vil Du være fri for Kjøppen og miste Valgfriheden — vilde vælge at faae de Fem af Stoffen. Det har man nu ikke villet byde dem, fordi det er ulovligt, og fordi de Vedkommende vide, at de vilde blive straffede derfor; men jeg mener, at det skal siges her i Thinget, at det er uforskammet, at Nogen benytter sin Stilling til at trykke sine Brødre, som sidde i trængende Omstændigheder. Vi have jo en Præstemand her i Thinget, som kunde være nærmere til at sige dette her end jeg. Der staar i den Bog, han har besvoret: Du skal ikke forurette Din Broder i noget som helst Mellemværende, og forbandet skal den Mand være, som gjør sig skyldig i dette. Jeg udtaler kun dette for en anden Gangs Skyld, for at de Smaa udover Landet skal vide, at vi her i Thinget misbillige i

højeste Maade, at man søger at trykke den Fattige ned, og navnlig at en Præst indblandet sig i dette. Det ærede lovlærde Medlem (Kimestad) kom med en Forklaring af Provestens Udsærb, stættet paa, at han jo alligevel havde givet ham en Skjæppe Rug og en Krone; men det beviser jo slet ikke Noget, for det kan jo godt være, at Provsten gav ham det ligesom for at faae en Slags Syndsforladelse, for at han ikke skulde tro, at han var saa slem. Det har man set saamange Exempler paa, at naar En har villet forføre en Anden, men det ikke er lykkedes ham, saa har han bagefter søgt at gjøre det godt igen. Naar Janden ikke kan faae sine Sager igjennem, spiller han altid den Sellige, saa marscherer han til Klosteret og tager, om det skal være, en Bispe-kutte paa, og kan han faae en Bisp med sig, saa gjør han det blot, for at man ikke skal tro ham til noget saa Ugudeligt, saa dette med Rugen og Kronen er ikke det mindste Forsvar for Provestens Fremserb. Jeg synes tværtimod, at det er at gjøre Sagen værre, og det under mig netop, at dette ærede Medlem, der talte om sit klare Syn paa Forholdene med Hensyn til denne Provst og hans Peter, har ladet sig bestikke af dette med en Skjæppe Rug og en Krone. — Med Hensyn til Enkeltighederne er jeg naturligvis ikke mere inde i dem end ethvert andet Medlem, men jeg har kun villet udtale dette i ren Almindelighed, for at Smaamanden med Hensyn til saadanne Tilfælde i Fremtiden skal vide, at hans Ret ogsaa bliver varetagen herfra. I Grunden er der vel heller Ingen her, der billiger, at man skal lægge et saadant Tryk paa, men nu er der indenfor de forskjellige Partier Nogen, som har gjort sig skyldig deri, og saa synes man, at man maa tage sig af dem: Snavs er det, og at vadse dem rene er jo ikke godt, men Herregud, i en snæver Bending lad os dog tage os en Smule af dem, skjøndt det er en daarlig Historie.

Jørgensen: Jeg skal sige et Par Ord, dels i Anledning af, hvad det ærede Medlem, der udtalte sig (Taug), sagde, men dels egentlig endnu mere foranlediget ved, hvad det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Stenbæk) udtalte. Det er overmaade skjønt af det ærede Medlem at sige — det kan jeg være ganske enig med ham i — vi ville ikke øve noget Tryk fra nogen Side; men ville de Herrer saa tage Konsekventerne deraf? Det er Spørgsmaalet. (Stemmer: Ja, Ja!) Saa komme de til at opgive deres politiske Agitation (Stemmer: Nei, Nei!). So, det paastaar jeg, naar den skal føres i det Spor og til de Grændser, hvortil den hidtil er bleven ført; det komme de til, naar de ville tage alt Tryk bort. Det er her oplyst, at en Nebflager lod være at stemme, skjøndt han hidtil har stemt paa Høire, fordi han var bange for, at 10 Venstremænd blandt hans Runder skulde und-